

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL

ODLUKA

O DOPUŠTENOSTI

Zahtjev br. 25551/05
Vladimir Petrovich KOROLEV
protiv Rusije

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 1. srpnja 2010.
godine u vijeću u sastavu:

g. Christos Rozakis, predsjednik,
g. Anatoly Kovler,
gđa Elisabeth Steiner,
g. Dean Spielmann,
g. Sverre Erik Jebens,
g. Giorgio Malinverni,
g. George Nicolaou, suci,

i *g. Søren Nielsen, tajnik Odjela,*

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen dana 27. srpnja
2004. godine,

nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva, *g. Vladimir Petrovich Korolev*, ruski je državljanin
rođen 1954. godine i živi u Orenburgu, Ruska Federacija.

Okolnosti predmeta

Činjenično stanje predmeta, kako ga je iznio podnositelj zahtjeva, može se sažeti kako slijedi.

Podnositelj zahtjeva je tužio načelnika Odjela za vize u Područnoj upravi unutarnjih poslova jer mu je uskratio pristup dokumentima s obzirom na odugovlačenje u izdavanju njegove nove putovnice.

Dana 25. rujna 2001. godine Sud Orkuga Verkh-Isetskij Ekaterinburga odbio je zahtjev podnositelja zahtjeva. Dana 13. studenog 2001. godine Područni sud u Sverdlovskiyu je, odlučujući po žalbi, ukinuo presudu i vratio predmet okružnom sudu.

Dana 16. travnja 2002. godine okružni sud je prihvatio tužbeni zahtjev podnositelja zahtjeva i naložio načelniku Odjela za putovnice i vize da podnositelju zahtjeva dozvoli pristup svim dokumentima i materijalima koji se odnose na izdavanje njegove putovnice. Sud je također presudio da Odjel za vize i putovnice treba podnositelju zahtjeva isplatiti 22,50 ruskih rubalja (RUB) kao naknadu za sudske pristojbe.

Ova je presuda potvrđena po žalbi dana 4. srpnja 2002. godine i postala pravomoćna.

Iz spisa predmeta se ne vidi je li i kada tuženo tijelo postupilo po presudi u dijelu koji se tiče pristupa podnositelja zahtjeva njegovom spisu. Sve navedene radnje koje je podnositelj zahtjeva poduzeo nakon donošenja presude bile su usmjerene isključivo na povrat 22,50 RUB koje je dosudio okružni sud.

Dana 22. srpnja 2002. godine okružni sud je izdao ovršni nalog koji je bio izričito ograničen na isplatu po sudu dosuđenog iznosa od 22,50 RUB. Dana 28. travnja 2003. godine ovršitelj je pokrenuo ovršni postupak.

Dana 15. prosinca 2003. godine podnositelj zahtjeva je pred okružnim sudom prigovorio neaktivnosti ovršitelja. Dana 22. prosinca 2003. godine sudac je utvrdio da prigovor nije u skladu s procesnim pravilima te je zatražio od podnositelja zahtjeva da ga u tom smislu ispravi do 5. siječnja 2003. godine. Od podnositelja zahtjeva je osobito zatraženo da potkrijepi svoje tvrdnje o navodnom propustu ovršitelja.

Podnositelj zahtjeva je dana 31. prosinca 2003. godine nadopunio svoj prigovor.

Sud je dana 6. siječnja 2004. godine utvrdio da podnositelj zahtjeva nije ispunio navedene zahtjeve, te je odbacio prigovor bez razmatranja njegove osnovanosti. Dana 10. veljače 2004. godine Područni sud u Sverdlovskiyu je potvrdio tu odluku.

PRIGOVORI

Podnositelj zahtjeva prigovara da je to što mu vlasti nisu isplatile iznos koji su mu dosudili domaći sudovi povrijedilo njegova prava iz članka 6. Konvencije i članka 1. Protokola br. 1. Prigovora i temeljem članka 6. da domaći sudovi nisu razmotrili njegov zahtjev kojim je prigovorio neaktivnosti ovršitelja.

Pozivajući se također na članak 6., podnositelj zahtjeva nadalje prigovara raznim povredama domaćih procesnih pravila od strane domaćih sudova, osobito rokova predviđenih domaćim pravom.

PRAVO

Sud mora prvo utvrditi jesu li prigovori dopušteni temeljem članka 35. Konvencije, kako je izmijenjen i dopunjen Protokolom br. 14. koji je stupio na snagu dana 1. lipnja 2010. godine.

Tim je Protokolom članku 35. dodan novi zahtjev za dopuštenost. Članak 35., u dijelu u kojem je mjerodavan, glasi kako slijedi:

“3. Sud će proglasiti nedopuštenim svaki pojedinačni zahtjev podnesen na temelju članka 34. ako:

(...)

b) smatra da podnositelj nije pretrpio značajnu štetu, osim ako interesi poštivanja ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i dodatnim protokolima traže ispitivanje osnovanosti zahtjeva te pod uvjetom da se na toj osnovi ne odbaci niti jedan slučaj koji nije propisno razmotren pred domaćim sudom.

U skladu s člankom 20. Protokola, nova će se odredba primjenjivati od datuma njegovog stupanja na snagu na sve zahtjeve koji su u tijeku pred Sudom, osim na one za koje je utvrđeno da su dopušteni. S obzirom na okolnosti ovoga predmeta, Sud nalazi odgovarajućim na početku ispitati ispunjavaju li prigovori podnositelja zahtjeva ovaj novi zahtjev za dopuštenost.

Sud će pri tome imati na umu da je, dugoročno, svrha tog novog kriterija omogućiti brže rješavanje neosnovanih predmeta i tako omogućiti Sudu da se usredotoči na svoju središnju misiju, osiguranje pravne zaštite ljudskih prava na europskoj razini (vidi Obrazloženje uz Protokol br. 14., CETS br. 194 (u daljnjem tekstu “Obrazloženje”), stavci 39. i 77.-79.). Visoke ugovorne strane jasno su izrazile svoju želju da Sud posveti više vremena predmetima koji traže razmatranje osnovanosti, bez obzira gleda li se na to pitanje iz motrišta pravnog interesa pojedinačnog podnositelja zahtjeva ili ga se razmatra iz šireg motrišta prava Konvencije i europskog javnog poretka kojemu pridonosi (vidi Obrazloženje, stavak 77.). Nedavno su visoke ugovorne strane pozvale Sud da u potpunosti provede novi kriterij

dopuštenosti te razmotri i druge mogućnosti za primjenu načela *de minimis non curat praetor* (vidi Plan djelovanja donesen na Konferenciji na visokoj razini o budućnosti Europskog suda za ljudska prava, Interlaken, 19. veljače 2010. godine, stavak 9.(c)).

A. Je li podnositelj zahtjeva pretrpio značajnu štetu

Glavni element sadržan u novom kriteriju dopuštenosti je pitanje je li podnositelj zahtjeva pretrpio "značajnu štetu". Opće je prihvaćeno da su ovi izrazi otvoreni za tumačenje i da Sudu pružaju određeni stupanj fleksibilnosti, uz onaj koji mu već daju postojeći kriteriji dopuštenosti (vidi Obrazloženje, stavke 78. i 80.).

Po mišljenju Suda, ove je izraze, kao i mnoge druge koji se koriste u Konvenciji, nemoguće iscrpno definirati. Stoga visoke ugovorne strane od Suda očekuju da postavi objektivne kriterije za primjenu novoga pravila kroz postupni razvoj sudske prakse (vidi Obrazloženje, stavak 80.).

Nadahnut naprijed navedenim općim načelom *de minimis non curat praetor*, novi se kriterij nadograđuje na ideju da neka povreda prava, bez obzira koliko je stvarna iz čisto pravnog motrišta, treba doseći minimalnu razinu težine kako bi bilo opravdano da ju razmotri međunarodni sud. Ocjena ove najniže razine je po prirodi stvari relativna i ovisi o svim okolnostima predmeta (vidi, *mutatis mutandis*, *Soering protiv Ujedinjene Kraljevine*, 7. srpnja 1989., stavak 100., Serija A, br. 161). Težinu povrede treba ocijeniti vodeći računa i o subjektivnim doživljajima podnositelja zahtjeva i o tome što je objektivno dovedeno u pitanje u konkretnom predmetu.

U okolnostima ovoga predmeta, Sud je iznenadila neznatna i uistinu gotovo zanemariva veličina materijalnog gubitka koji je potakao podnositelja zahtjeva da podnese svoj predmet Sudu. Pritužbe podnositelja zahtjeva bile su izričito ograničene na to što mu tuženo tijelo vlasti nije platilo iznos manji od jednog eura koji mu je dosudio domaći sud.

Sud je svjestan da se učinak materijalnog gubitka ne smije mjeriti u apstraktnom smislu. Čak i umjerena materijalna šteta može biti značajna u svjetlu konkretne situacije neke osobe i ekonomske situacije zemlje ili regije u kojoj on ili ona živi. Međutim, uz dužno poštovanje različitih ekonomskih okolnosti, Sud smatra izvan svake dvojbe da je neznatan iznos koji je u ovome predmetu doveden u pitanje za podnositelja zahtjeva bio za njega od minimalnog značenja.

Sud istovremeno ima na umu da materijalni interes o kojemu se ovdje radi nije jedini element za utvrđivanje je li podnositelj zahtjeva pretrpio značajnu štetu. Uistinu, povreda Konvencije može se ticati važnih načelnih pitanja i tako prouzrokovati značajnu štetu bez utjecaja na materijalni interes. To bi čak moglo biti tako i u ovome predmetu da je podnositelj zahtjeva prigovorio, na primjer, tome što vlasti nisu omogućile ostvarenje

njegovog legitimnog prava da izvrši uvid u svoj spis u Odjelu za vize i putovnice. No, podnositelj zahtjeva nije prigovorio izvršenju domaće presude u tom dijelu, ograničivši svoje zahtjeve samo na materijalnu štetu. Tako Sud ne može vidjeti nikakvu zapreku koja bi stajala na putu ostvarenju prava podnositelja zahtjeva da izvrši uvid u svoj spis, a to je bila glavna svrha domaćeg sudskog spora o kojemu je riječ.

Treba priznati da je ustrajanje podnositelja zahtjeva da mu tuženo tijelo vlasti isplati 22,50 RUB možda bilo potaknuto njegovim subjektivnim doživljajem da je to važno načelno pitanje. Iako mjerodavan, ovaj element nije dostatan da bi Sud zaključio da je on pretrpio neku značajnu štetu. Subjektivni osjećaj podnositelja zahtjeva o utjecaju navodnih povreda treba biti takav da ga se može objektivno opravdati. Međutim, Sud ne primjećuje nikakvo takvo opravdanje u ovome predmetu, jer je glavno načelno pitanje bilo najvjerojatnije riješeno na korist podnositelja zahtjeva.

S obzirom na naprijed navedeno, Sud zaključuje da podnositelj zahtjeva nije pretrpio značajnu štetu uslijed navodnih povreda Konvencije.

B. Traži li poštovanje ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i dodatnim protokolima ispitivanje osnovanosti zahtjeva?

Drugi je element sadržan u novom kriteriju osmišljen kao zaštitna klauzula (vidi Obrazloženje, stavak 81.) koja će tražiti od Suda da nastavi ispitivati zahtjev, čak i ako podnositelju zahtjeva nije uzrokovana nikakva značajna šteta, ako to traže interesi poštovanja ljudskih prava kako su zajamčeni Konvencijom i dodatnim protokolima. Sud primjećuje da je ovaj izričaj preuzet iz druge rečenice članka 37., stavka 1. Konvencije gdje ispunjava sličnu funkciju u kontekstu odluka da se brišu zahtjevi s popisa predmeta Suda. Isti se izričaj koristi u članku 38., stavku 1., kao osnova za postizanje prijateljskog rješenja između stranaka.

Sud primjećuje da su organi Konvencije dosljedno tumačili te odredbe na način da se od njih traži nastavak ispitivanja predmeta, ne dovodeći u pitanje njegovo prijateljsko rješenje od strane stranaka, ili postojanje bilo koje druge osnove za brisanje predmeta s popisa. Tako je utvrđeno da je potrebno daljnje ispitivanje kad se postavljaju pitanja od općeg značaja koja utječu na poštovanje Konvencije (vidi *Tyrer v. the United Kingdom*, br. 5856/72, Izvješće Komisije od 14. prosinca 1976., *Serijska B 24*, str. 2, stavak 2.).

Takvo bi se pitanje od općeg značaja postavilo kad, na primjer, postoji potreba za pojašnjenjem obveza države na temelju Konvencije ili da se potakne tužena država da riješi strukturni nedostatak koji utječe na druge osobe u istom položaju kao podnositelj zahtjeva. Sud je tako često morao potvrditi, na temelju članaka 37. i 38., da je općeniti problem na koji je ukazano u nekom predmetu već bio riješen ili ga se rješavalo te da je slična pravna pitanja Sud već riješio u drugim predmetima (vidi, između mnogo

drugih izvora prava, predmete *Can protiv Austrije*, 30. rujna 1985., stavci 15.-18., Serija A br. 96 i *Léger protiv Francuske* (brisanje) [GC], br. 19324/02, stavak 51., ECHR 2009-...).

Razmatrajući ovaj predmet na taj način, kako to traži novi članak 35., stavak 3. (b), i s obzirom na odgovornosti Suda na temelju članka 19. Konvencije, Sud ne vidi niti jedan neizostavan razlog javnog poretka (*ordre public*) koji bi opravdao ispitivanje osnovanosti zahtjeva od strane Suda. Kao prvo, Sud je u brojnim prilikama odlučivao o pitanjima nalik onima koja se postavljaju u ovome predmetu i u tom pogledu vrlo podrobno utvrdio obveze država na temelju Konvencije (vidi, između mnogo drugih, predmete *Hornsby protiv Grčke*, 19. ožujka 1997., *Reports of Judgments and Decisions* 1997-II; *Burdov protiv Rusije*, br. 59498/00, ECHR 2002-III i *Burdov protiv Rusije* (br. 2), br. 33509/04, ECHR 2009-...). Kao drugo, i Sud i Odbor ministara bavili su se sustavnim problemom ne-ovrhe domaćih presuda u Ruskoj Federaciji i potrebom donošenja općenitih mjera kako bi se spriječile povrede s tog osnova (vidi naprijed citirani predmet *Burdov*, (br. 2) te Privremene rezolucije Odbora ministara CM/ResDH(2009)43 od 19. ožujka 2009. godine i CM/ResDH(2009)158 od 3. prosinca 2009. godine.) Ispitivanje osnovanosti ovoga predmeta ne bi dodalo niti jedan novi element u tom pogledu.

Sud zaključuje da interesi poštivanja ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i dodatnim protokolima ne traže ispitivanje osnovanosti ovoga zahtjeva.

C. Je li predmet propisno razmotren pred domaćim sudom?

Članak 35., stavak 3. ne dozvoljava odbijanje zahtjeva s osnova novog kriterija dopuštenosti ako predmet nije propisno razmotren pred domaćim sudom. Svrha je ove klauzule, koju su njeni pisci okvalificirali kao drugu zaštitnu klauzulu (vidi *Obrazloženje*, stavak 82.), je osigurati da svaki predmet bude razmotren pred sudom, bilo na nacionalnoj ili europskoj razini, drugim riječima, svrha je da se izbjegne uskrata pravde. Ova je klauzula i u suglasju s načelom supsidijarnosti, kako je ono posebice odraženo u članku 13. Konvencije, koji traži da protiv povreda na nacionalnoj razini bude dostupno djelotvorno pravno sredstvo.

Po mišljenju Suda, činjenice ovoga predmeta uzete u cjelini ne otkrivaju nikakvu uskratu pravde na domaćoj razini. Prvotni prigovori podnositelja zahtjeva protiv državnih vlasti bili su razmatrani na dvije razine nadležnosti i zahtjevi su mu usvojeni. Njegov naknadni prigovor protiv toga što ovršitelj nije ovršio iznos koji mu je sud dosudio odbio je okružni sud zbog nepoštivanja domaćih procesnih pravila. Podnositelj zahtjeva nije ispunio te zahtjeve, budući da nije ponovno dostavio svoj zahtjev u skladu sa zahtjevom suca. Ova situacija ne predstavlja uskratu pravde koja bi se mogla pripisati vlastima.

Glede navodnih kršenja domaćih procesnih pravila od strane ta dva suda, Konvencija ne daje pravo podnositelju zahtjeva da ih pobija u daljnjem domaćem postupku, nakon što je o predmetu odlučeno u prvom stupnju (vidi predmete *Tregubenko protiv Ukrajine*, br. 61333/00, 21. listopada 2003. i *Sitkov protiv Rusije* (dec.), br. 55531/00, 9. studenoga 2004.). Po mišljenju Suda to što ovi prigovori nisu bili predmetom daljnjeg sudskog preispitivanja na temelju domaćeg prava ne predstavlja prepreku za primjenu novog kriterija dopuštenosti. Protivno bi tumačenje spriječilo Sud da odbije bilo koji zahtjev, bez obzira koliko bio beznačajan, koji se odnosi na navodne povrede koje se mogu pripisati konačnoj nacionalnoj instanci. Sud nalazi da takav pristup ne bi bio niti prikladan niti dosljedan sa predmetom i svrhom ove nove odredbe.

Sud zaključuje da je predmet podnositelja zahtjeva propisno razmotren pred domaćim sudom u smislu članka 35., stavka 3. (b).

D. Zaključak

U svjetlu naprijed navedenog, Sud nalazi da se treba utvrditi kako je ovaj zahtjev nedopušten u skladu s člankom 35., stavkom 3. (b) Konvencije, kako je izmijenjen i dopunjen Protokolom br. 14. Ovaj zaključak čini nepotrebnim razmatranje ispunjava li zahtjev ostale zahtjeve za dopuštenost.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

Utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Søren Nielsen
tajnik

Christos Rozakis
predsjednik